

ПОЛЬСЬКА МОВА

(ТЕКСТИ ДЛЯ ЧИТАННЯ)

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

 КОНДОР

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

ПОЛЬСЬКА МОВА

(ТЕКСТИ ДЛЯ ЧИТАННЯ)

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

Київ
 КОНДОР
2024

УДК 811.162.1(075.8)

П53

*Рекомендовано до друку на засіданні вченої ради
Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 2 від 25 січня 2024 р.)*

Рецензенти:

Мельник Ірина, доктор філологічних наук, професор кафедри української мови та лінгводидактики Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки;

Ніколаєнко Лариса, старший науковий співробітник Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України.

П53 Польська мова (тексти для читання): Навчальний посібник / автори-укладачі: Н. Совтис, Н. Адах, Н. Волос. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2024, 148 с.

ISBN 978-617-8471-46-0

Навчальний посібник містить тексти для читання польською мовою для початківців та тексти підвищеної складності із завданнями. Посібник призначений для тих, хто вивчає польську мову на різних рівнях, його можна використовувати для самостійного опрацювання матеріалу, а також для аудиторної роботи. Матеріали посібника охоплюють різноманітні теми, збагачують словниковий запас здобувачів вищої освіти і розвивають навички розуміння тексту.

Для здобувачів вищої освіти філологічних факультетів закладів вищої освіти. Посібник буде корисний також усім, хто прагне вдосконалити знання з польської мови.

УДК 811.162.1(075.8)

© Совтис Н., 2024

© Адах Н., 2024

© Волос Н., 2024

© Видавничий дім «Кондор», 2024

ПЕРЕДМОВА

Навчальний посібник призначено для розвитку навичок читання, перекладу, анотування та реферування автентичних текстів польською мовою. У ньому представлено матеріали, що охоплюють широкий спектр тем: від культури та історії до сучасних подій, різного рівня складності, що дозволяє адаптувати вміст під різні етапи навчання.

Матеріал посібника можна використовувати для аудиторної та самостійної роботи. У ньому подано тексти для початкового рівня навчання польською мовою, що дає змогу здобувачам вищої освіти поступово занурюватися в мовне середовище першоджерел. Вони створені для того, щоб допомогти студентам оволодіти базовою лексикою та граматичними структурами, необхідними для успішного спілкування на початкових етапах вивчення мови. Посібник також містить тексти підвищеної складності із завданнями, сталими висловами та виразами, які здобувач вищої освіти повинен опрацювати. Ці вправи спрямовані на закріплення нової лексики, розвиток аналітичних навичок та поглиблене розуміння тексту. Робота з такими матеріалами сприяє поліпшенню загальної мовної компетентності та підвищенню рівня володіння мовою.

Особливу увагу приділено розвитку критичного мислення та аналітичних здібностей здобувачів вищої освіти, що є важливою складовою навчального процесу. Завдяки цьому посібнику здобувачі вищої освіти матимуть можливість не лише вдосконалити свої навички читання польською мовою, а й підготуватися до самостійної роботи з оригінальною літературою, збагачуючи свій лексичний запас та розширюючи кругозір.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	6
ТЕКСТЫ ДЛЯ ПОЧАТКУЮЧЫХ.....	7
Słowa do przeczytania	7
Łamańce językowe.....	9
Dziwny pies.....	10
Opis miejsca zamieszkania.....	10
Zima	11
Adam Małysz — legenda skoków narciarskich	12
Jesień	12
Zupka jarzynowa	12
Żaba	13
Na zdrowie.....	14
Kim będę.....	15
Reguły dla gaduły	17
Gwiazda	17
Wiejska kapela.....	18
Karnawał.....	19
Wiosna	20
Samochwała.....	20
Imieninowy prezent.....	21
O Lechu i białym orle	22
Moje zainteresowania.....	24
Proszę powiedzieć coś o sobie	26
Moja rodzina.....	27
Mój przyjaciel	30
Jak mija mój dzień	32
Ulubiona pora roku	34
Jesień	36
Przyjście wiosny.....	37
Wiosenne porządki.....	38
List jeńca.....	40

Mój dom.....	41
Igrzyska olimpijskie	44
Sport w życiu człowieka.....	46
Wrocław.....	48
Zofiówka	49
Kruk i lis.....	51
Historia wzgórza wawelskiego	52
Widok na Wawel.....	53
Nauka.....	54
Najważniejsze — zdrowym być.....	56
Sport to zdrowie	56
Śladami Polaków w Odessie	57
Do Niemna.....	58
Huculszczyzna	59
W Muzeum Pisanki w Kołomyi	61
Chrzest Rusi Kijowskiej.....	62
Pieśń o domu	63
Arystoteles - życie i poglądy	64
Sklep Mincla (Fragment powieści Lalka).....	65
Zarupy w sklepie z artykułami spożywczymi	66
Kuchnia polska	67
Oda do jedzenia	68
Morskie oko	69
Góry	70
Bukowel — ośrodek narciarski w Karpatach Wschodnich.....	72
Gimnazjum męskie w Chyrowie.....	74
Dżinsy — spodnie wszechczasów	77
Do młodych.....	78
Mit o Dedalu i Ikarze	79
Alchemia roślin.....	80
Atrament.....	83
Jesień.....	84

TEKSTY DLA ZAAWANSOWANYCH UŻYTKNIKÓW 86

Historia Polski.....	86
Polska podczas II wojny światowej i okresu powojennego.....	91
Historia i języki.....	95
Krótki opis długiej historii języka polskiego.....	99
Stosunki międzynarodowe	123
Polska polityka zagraniczna	127
Polityka gospodarcza państwa	132
Polityka gospodarcza Polski.....	134
Problemy globalne ludzkości.....	137

BIBLIOGRAFIA.....144

SŁOWNICZEK STUDENTA.....146

TEKSTY DLA POCZĄTKUJĄCYCH

Słowa do przeczytania

1. Buk, tu, bruk, druga, pusta, brudna. Która, góra, córka, próba, wzór, moc, skóra.

Bieg, biec, biedronka, biurko, biodro. Pies, piec, piasek, pióro, papier, piosenka.

Wiara, wiec, wierny, wiem, wiosna, wiewiórka. Miara, miasto, umiem, miecz, miód.

Niebieski, niania, niebo. Majowy, krajowy, Kijów, kijowski, bije, pracuje, kupuje.

Wajda, bajka, miejski, wiejski. Azja, akcja, sesja, Francja, stacja, misja.

2. Chiny, Chinka, Chorwacja, Chorwat, Charków. Hak, historia, haker, herbata, herb, kurhan, hetman.

Czemu, cztery, paczka,teczka, wnuczka, uczta. Czwartek, czternastka, kaczką, wieczór, szóstka, sztanga, szuflada. Warszawa, kasza, nasz, wasze, paszport.

Deszcz, szczyt, paszcza, szczypce, szczaw, szczery. Wieszcz, szczera, szczybaty, barszcz, szczupak.

3. Żaba, żart, żuk, żmija, róża, żurek, żuraw, żubr.

Próżnia, wieża, jeź, bażant, żelazko, żagle, żarówka. Brzozy, orzechy, grzyby, wierzby, rzeczy, rzodkiewka.

Rzeka, rzepa, morze, rzut, burza, brzuch, grzbiet, grzmot.

4. Łapa, łaska, łakomy, łan, myła, miał, giełda, Bałtyk, pudełko. Łopata, mydło, masło, koło, żarłok, chłop, płot, Płock.

Bywa — była, wata — lata, brawo — brało, czuła — czuwa. Odkryła — odkrywa, pewny — pełny, żyły — żywy, woły — łowy. Sława — słała, łyżwa — wyszła, tarła — trawa, kryły — krzywy.

Łeb, łepetyna, Łemko, lemkowski. Łuk, długopis, długi, tłum, tłusty, słuch, kółko, łódka, dół, wół. Łyżka, łyk, mały, łysy, były, cały, wyl, łyżwy, pływa.

Wisła, Wisłok, Włodzimierz Wołyński, Wisława, Włodek, Włoch, Włochy, Wałbrzych, Władysława. Włos, własny, władza, ołówek, wywoływał, wykłada, słowo.

Wola – woła, luki – luki, lala – lala, lany – lany. Kółka – kulka, łódzki – ludzki, lup – lub, lan – plan. Szal – szął, wal – wał, pól – pól, dal – dał, żyli – żyły.

5. Źródło, żreback, źle, źrenica. Mroźny, wyraźny, rzeźba, groźny, późno, paż, weź, rzeź. Zima, zimno, zimny, zintegrować, zinterpretować. Ziarno, ziarnko, Rózia, buzia, Zuzia. Ziemia, ziemniaki, ziele, zielony, kozie. Ziomek, jezioro, ziola, poziomki, Kazio, Józio, koziół. Ziarno – zaraz; ziemia – zebra; ziola – zoo; Józiu – zupa; kozi – koza; wozi – wozy; ziarna – żarna.

6. Śnieg, śmietana, ślad, świerk, miś, struś, coś, jesteś. Taśma, uśmiech, roślina, śliski, ślimak, środa, myśl, wiśnie. Sito, siwy, silny, siła, sikora, silnik, mysi, Basi. Siano, siatka, Basia, Marysia, siarka. Siostra, osioł, siodło, misio. Siedem, siebie, wrzesień, sierp, sierpień, sierść. Siódmy, siódemka. Sobota – siostra, nos – noś, włosy – Włosi, Sanok – siano. Serce – siedem, sójka – siódmy, sanie – siane, sukienka – siup.

7. Ćma, ćwiczenie, ćwiczyć, ćwiartka, ćwir-ćwir, ćwierć. Gość, iść, kość, wieść, powieść, miłość, jeść, kapeć. Cis, odcinać, cisza, cicho, ciskać, złocisty, ciśnienie. Leci – leczy, leć – lecz, lubić – Lubicz. Czy – ci, znicz – nić, miecz – mieć, zapłacz – zapłać. Grać – gracz, badać – badacz, słuchać – słuchacz.

8. Dzik, dziki, dzicz, dzidzius, budzik, goździki, urodziny, podziw. Dziarski, dziadek, działka, dziadzio, działo, podział, rozdział. Dziecko, dzielenie, dziewczyna, dzieciaczek, dziedziniec. Dziób, dzióbek, dziura, dziupla, dziurawiec. Miedź, żdźbło, śledź, niedźwiedź, niedźwiedzica.

9. Słoń, koń, dłoń, okoń, broń, dzień, słońce, przyjaźń, pieśń, baśń. Nic, nikt, niby, nić, niski, pomnik, Niderlandczyk. Niania,

niańka, gniazdo, dynia, pralnia, poczekalnia. Nie, niebo, niech, niezapominajki, niemily. Niuch, leniuch, niunia.

10. Często, gęsto, gęś, potężny, mężny, tęsknota. Ręka, bęben, mięta, kręgle, dęby, zęby, postęp. Język, więzy, jęzor. Imię, plemię, ciele, się, uczyć się. Pąg, mąka, zajęć. Wąg, mąż, gaska, gałązka, związek. Gałąź, gałęzie, rozwiążle, siąść, gęścina, szczęście, gęś, mięsień, wąsik. Zęby, gęba, jarzębina, głęboki, wstęp, kępa, dostęp, postęp. Kąt, piątek, początek, pięta, piętro, mięta, wąpć, sprzęt. Trącać, więcej, zwierzęcy, chłopięcy, drzący, wierzący.

Łamańce językowe

Czarna krowa w kropki bordo
żarła trawę, kręcąc mordą,
A jej córka ryżo-raba
zdarła rogiem korę z graba (*K. Lochocka*).

Król Karol kupił królowej Karolinie korale koloru
koralowego.

Siedziała małpa na płocie i żarła lakocie.

Szła pchła koło wody, pchła pchłą pchła do wody, potem
pchła się popłakała, że ją tamta popchała.

Jerzy nie wierzy, że na wieży
jest gniazdo jeży i nietoperzy.

Gdy Pomorze nie pomoże,
to pomoże może morze.

Dzik jest dziki, dzik jest zły,
Dzik ma bardzo ostre kły.